

samt Det oversøiske Råd (Conselho Ultramarino), som er et permanent rådgivende organ for ministeren. Rådet er ikke nogen nydannelse, men der er ved lovændringen tiltænkt det større betydning end tidligere. Det er nu udtrykkeligt udtalt i loven, at rådet skal have en forholdsmæssig repræsentation for de oversøiske områder. Rådet skal høres i alle lovgivningsspørgsmål vedrørende de oversøiske områder. Det bestemmes videre, at af nationalforsamlingens 130 medlemmer skal de 20 være fra de oversøiske områder, som efter den nye forfatning også vil blive repræsenteret i Det korporative Kammer.

B. Den lovgivende og udøvende myndighed i områderne varetages af disses generalguvernør (Angola og Moçambique) eller guvernør (de fem mindre territorier) og de lovgivende råd i hvert af territorierne.

Generalguvernøren i Angola og Moçambique og guvernøren i de mindre territorier er den portugisiske statsmagts øverste civile og militære repræsentanter, og de er kun ansvarlige overfor regeringen i Lissabon for udøvelsen af deres embede. De udnævnes af regeringen for et tidsrum af 4 år, dog at funktionsperioden kan forlænges med 2 år ad gangen.

I ønsket om at skabe mere effektivitet i områdernes administration er antallet af provinssekretærer i Angola og Moçambique blevet sat op til 6, som hver bestrider et bestemt sagområde på samme måde som et regeringsdepartement. De udnævnes af ministeren for de oversøiske områder på forslag af generalguvernøren. Hermed er der skabt større muligheder for udviklingen af en særlig centraladministration i de to områder.

I Angola og Moçambique fandtes der hidtil et rådgivende organ (Conselho do Governo) bestående af generalguvernøren, nogle af områdets øverste embedsmænd samt to af generalguvernøren udnævnte medlemmer. Dets opgave var at rådgive generalguvernøren i hans administrative funktioner. Ved ændringsloven er dette råd afskaffet og erstattet af et økonomisk og socialt råd (Conselho Economico e Social) bestående af personer med særligt kendskab til områdets forhold og af repræsentanter for det lokale selvstyre. Generalguvernøren

er forpligtet til at indhente en udtalelse fra dette råd i en række i loven nævnte tilfælde, herunder om lovforslag, forinden disse forelægges det lovgivende råd. Generalguvernøren er dog ikke forpligtet til at følge rådets udtalelser, men skal — om han ikke gør det — underrette ministeren for de oversøiske områder. Rådet vælger territoriets repræsentanter til det korporative kammer i Lissabon.

Med hensyn til rådets sammensætning bestemmer statutterne, at de skal bestå af 8 af de korporative organer valgte medlemmer, 4 af generalguvernøren udpegede personer samt af følgende fødte medlemmer: den øverste militære chef i området, universitetets rektor og direktørerne for territoriets regeringsdepartementer vedrørende centraladministration, økonomi og undervisning. Generalguvernøren fører forsæde i rådet.

Med samme funktion som de økonomiske og sociale råd i Angola og Moçambique oprettedes der ved ændringsloven i de fem mindre territorier et regeringsråd (Conselho do Governo) bestående af nogle af de højeste embedsmænd i territoriet samt 3 medlemmer valgt af områdets lovgivende råd blandt dets egne medlemmer.

I hvert af territorierne skal der efter den nye forfatningslov vælges et lovgivende råd (Conselho Legislativo) med besluttende myndighed, hvad der for de fem mindre territoriers vedkommende er en nydannelse. I Angola og Moçambique eksisterede der allerede sådanne råd, men medlemsantallet er blevet forøget både i Angola og i Moçambique. Rådenes sammensætning er præget af det portugisiske korporative statssystem. Kun 15 og 9 af de henholdsvis 34 og 27 medlemmer af Angolas og Moçambiques lovgivende råd vælges ved direkte valg, 9 vælges af forskellige korporative organer, 3 vælges af de højstbeskattede, 3 vælges af den lokale afrikanske administration (regedoria),¹⁾ 4 (i Moçambique dog kun 3) vælges af administrative organer. Hertil kommer, at den øverste offentlige anklager og direktøren for territoriets finansvæsen er født medlemmer. Generalguvernøren (guvernøren) fører forsædet for rådet.

Valgretten er begrænset, idet den er betinget enten af et vist kendskab til por-

¹⁾ Se nedenfor sp. 1355.